

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01 Čadca	002300	Dátum vydania: 22.5. 2009 Dátum revízie: Revízia: Strana 1 z 7
---	---------------	---

1 IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/ZMESI A SPOLOČNOSTI /PODNIKU

1.1 Identifikácia látky alebo zmesi 002300

1.2 Použitie látky/zmesi: atrament na báze alkoholu

1.3 Identifikácia spoločnosti/podniku:

Výrobca: Marken-Imaje S.A.
9,rue Gaspard Monge – BP 110
26501 Bourgs-lés-Valence cedex
France

Distribútor: ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o.
Horná 1632
022 01 Čadca
IČO: 36 398 187
Telefón: 00421-(0)41-433 200 5
Fax: 00421-(0)41-433 200 6

E-mailová adresa príslušnej osoby zodpovednej za kartu bezpečnostných údajov:
obchod@ondrasek.sk

1.4 Núdzový telefón: Toxikologické informačné centrum 00421-(0)2-547 741 66
24-hodinová konzultačná služba pri akútnych intoxikáciách

2 IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČENSTIEV

2.1 Klasifikácia látky/zmesi: Zmes je klasifikovaná ako nebezpečná v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, zákona č. 163/2001 o chemických látkach a chemických prípravkoch, v znení neskorších predpisov a klasifikačných pravidiel smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES: **F; R11; Xi; R41; R67**

2.2 Negatívne fyzikálno-chemické účinky: Veľmi horľavá. Unikajúci plyn alebo rozliata tekutina môže ľahko vytvárať zápalné zmesi pri teplote vzplanutia.

2.3 Účinky na zdravie ľudí: Riziko vážneho poškodenia očí. Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky. Výpary môžu spôsobiť ospalosť a závrat.

2.4 Účinky na životné prostredie: Nie sú známe.

2.5 Ďalšie informácie: Neuvádza sa.

3 ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

3.1 Zloženie látky/zmesi: zmes obsahuje nasledovné látky

Názov látky	EC číslo	CAS číslo	Klasifikácia	Výstražný symbol	Koncentrácia (%)	
^{1,2} propán-1-ol (n-propanol)	200-746-9	71-23-8	F; R11 Xi; R41 R67	 Veľmi horľavý	 Dráždivý	>90%

¹ Látka bez expozičným limitom v pracovnom prostredí

² Látka je klasifikovaná podľa Smernice Komisie č. 2008/58/ES

* Plné znenie R-viet je uvedené v bode 16.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV		
ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01Čadca	002300	Dátum vydania: 22.5. 2009
		Dátum revízie: Revízia: Strana 2 z 7

4 OPATRENIA PRI PRVEJ POMOCI

4.1 Všeobecné pokyny: Neuvádza sa.

4.2 Pri nadýchaní: Pri použití príslušnej ochrany pred nadýchaním sa pár, premiestnite postihnutého z miesta expozície na čerstvý vzduch a zabezpečte pokoj. Zabezpečte umelé dýchanie ak je dýchanie zastavené. Ihneď privolajte lekára.

4.3 Pri kontakte s pokožkou: Odstráňte kontaminované oblečenie vrátane obuvi. Odev pred opätovným použitím očistite. Zasiahnuté časti pokožky, opláchnite veľkým množstvom vody a umyte teplou vodou a mydlom, ak je to možné. Pri pretrvávajúcom dráždivom účinku vyhľadajte lekársku pomoc.

4.4 Pri kontakte s očami: Pri násilne otvorených viečkach najmenej 15 minút vyplachujte vodou a ihneď vyhľadajte lekársku pomoc.

4.5 Pri požití: Zabezpečte postihnutému klud a nevyvolávajte zvracanie. Okamžite vyhľadajte lekársku pomoc.

5 PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1 Vhodné hasiace prostriedky: Vodná hmla (rozprášený prúd), pena odolná alkoholu alebo suchý chemický hasiaci prístroj.

5.2 Hasiace prostriedky, ktoré sa nesmú použiť z bezpečnostných dôvodov: Voda pri požiari tlačiarne.

5.3 Osobitné riziká expozície: Neuvádza sa.

5.4 Špeciálny ochranný výstroj pre hasičov, výzbroj pre hasičské jednotky: Neuvádza sa.

5.5 Ďalšie informácie: K chladeniu nádoby so zmesou a k ochrane osôb použite vodnú hmlu. Pokiaľ unikajúca alebo rozliata zmes nehorí, použite vodnú hmlu pre rozptýlenie páru a ochranu osôb pokúšajúcich sa zmes odstrániť alebo zastaviť únik.

6 OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ

6.1 Osobné preventívne opatrenia: Odstráňte možné zápalné zdroje. Varujte personál pred nebezpečenstvom požiaru a výbuchu. Udržujte verejnosť v bezpečnej vzdialenosti. Ak je to bezpečné zastavte zdroj úniku.

6.2 Environmentálne preventívne opatrenia: Zabráňte úniku kvapaliny do kanalizácie, vodných tokov alebo nízko položených priestorov. Upozornite úrady, ak zmes kontaminovala pôdu, vegetáciu alebo vodné toky.

6.3 Spôsoby čistenia: Uniknutú kvapalinu ohraničte pieskom alebo zeminou. Únik zriedte s vodou a odstráňte odčerpaním (použite pumpu odolnú voči explózií alebo mechanickú pumpu) alebo s vhodným absorbentom. Ak je kvapalina veľmi viskózna na prečerpávanie, použite na odstránenie lopatku a vedro a uložte ju do vhodného kontajnera k uľahčeniu zneškodnenia a recyklácie. Spôsob zneškodnenia materiálu konzultujte s poverenou osobou, aby zneškodnenie bolo prevedené v zhode s miestnymi nariadeniami.

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV		
ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01 Čadca	002300	Dátum vydania: 22.5. 2009
		Dátum revízie: Revízia:
		Strana 3 z 7

7 MANIPULÁCIA A SKLADOVANIE

7.1 Manipulácia: Manipulujte s nádobou opatrne. Otvárajte pomaly a kontrolujte možný uvoľňujúci sa tlak. Nemanipulujte alebo neotvárajte v blízkosti ohňa, zdrojov tepla alebo zapálenia. Na nádoby netlačte, nerežte ich a ani ich nezapaľujte. Prázdny obal môže obsahovať nebezpečné zvyšky. Obal opätovne nepoužívajte bez odborného vyčistenia alebo opravenia. Aj prázdny obal zostáva nebezpečný. Používajte osobné ochranné pracovné prostriedky podľa kapitoly 8. Dbajte na platné právne predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia.

7.2 Skladovanie: Nádobu skladujte pevne uzatvorenú. Skladujte na chladnom a dobre vetranom mieste mimo nekompatibilných materiálov. Udržiavajte mimo dosahu otvoreného ohňa, zdrojov tepla alebo iskier. Nevystavujte priamemu slnečnému žiareniu. Podlaha skladu musí byť nehorľavá, nepriepustná a vyspádovaná do havarijnej nádrže. Zmes je potrebné uchovávať v originálnom balení. Teplota skladovania: < 35 °C.

7.3 Osobitné použitia: Neuvádza sa.

8 KONTROLA EXPOZÍCIE/OSOBNÁ OCHRANA

8.1 Medzné hodnoty expozície: Najvyššie prípustné expozičné limity (NPEL) podľa Prílohy č.1 k Nariadeniu vlády č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci pre uvedené chemické látky obsiahnuté v zmesi: LIMITY PRE ZMES A JEJ ZLOŽKY NIE SÚ STANOVENÉ

8.2 Kontrola expozície:

8.2.1 Kontrola expozície na pracovisku: Pri používaní zmesi postupovať podľa údajov uvedených v bode 7.1. Dbajte na opatrenia na ochranu zdravia pri práci s chemickými faktormi. S látkou manipulujte v dobre vetraných priestoroch a nepoužívajte ju mimo zariadení, pre ktoré je určená.

8.2.1.1 Ochrana dýchacích ciest: doporučuje sa použiť vhodnú ochranu dýchania (polotvárová maska s vhodným filtrom).

8.2.1.2 Ochrana rúk: Ochranné rukavice odolné voči zmesi (butylová guma). Rukavice musia byť vymenené akonáhle je spozorované ich poškodenie.

8.2.1.3 Ochrana zraku: Ochranné okuliare, dostupný prostriedok na výplach očí.

8.2.1.4 Ochrana kože: Neuvádza sa.

8.2.2 Kontrola environmentálnej expozície: Zabráňte úniku prípravku do kanalizácie, odpadových a povrchových vôd.

9 FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1 Všeobecné informácie:

Fyzikálne skupenstvo:	kvapalné
Farba:	čierna
Zápach:	po alkohole

9.2 Dôležité zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie:

pH:	-
Teplota varu/destilačný rozsah:	>95 °C
Teplota vzplanutia:	cca 15°C (uzavretý kelímok)
Horľavosť (tuhá látka, plyn)	-
Výbušné vlastnosti:	-

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01 Čadca	002300	Dátum vydania: 22.5. 2009 Dátum revízie: Revízia: Strana 4 z 7
---	---------------	---

Medze výbušnosti:	dolná medza:	2,1%
	horná medza:	13,5%
Oxidačné vlastnosti:		-
Tlak pár:		2,7 kPa pri 25 °C (propán-1-ol)
Relatívna hustota:		0,85 <<0,86
Rozpustnosť:	vo vode:	čiasťočne
	v tukoch:	-
Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda:		- 0,25 (propán-1-ol)
Viskozita:		-
Hustota pár:		>1
Rýchlosť odparovania:		-

9.3 Ďalšie informácie:

Teplota topenia:	< - 125°C
Teplota samovzplanutia:	> 350 °C

10 STABILITA A REAKTIVITA

Pri dodržaní predpísaných podmienok použitia a skladovania je zmes stabilná.

10.1 Podmienky, ktorých vzniku treba zabrániť: Neuvádza sa.

10.2 Materiály, ktorým je potrebné sa vyhnúť: Silné oxidačné činidlá.

10.3 Nebezpečné produkty rozkladu: Neuvádza sa.

10.4 Ďalšie údaje: Neuvádza sa.

11 TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1 Toxikokinetika, metabolizmus a distribúcia: Neuvádza sa.

11.2 Akútne účinky:

11.2.1. Akútna toxicita:

Inhácia: Koncentrácia pár nad doporučenú hodnotu môže spôsobiť podráždenie očí a dýchacieho traktu, bolesti hlavy a závrate. Môže pôsobiť anesteticky a inak pôsobiť na centrálnu nervovú sústavu.

LC₅₀ (potkan, 4hod) >4000 mg/l (propán-1-ol)

Dermálna: Opakovaný alebo dlhodobý kontakt môže spôsobiť podráždenie a dermatitídy.

LD₅₀ (králik) =5 g/kg (propán-1-ol)

Orálna: Požitie môže spôsobiť podráždenie tráviaceho traktu, záchvaty z nevoľnosti, vracanie, hnačky a poruchy centrálného nervového systému..

LD₅₀ (potkan) = 1900 mg/kg (propán-1-ol)

11.2.2. Dráždivosť: Môže spôsobiť podráždenie očí a poškodenie očného tkaniva pokiaľ nie & je zmes odstránená okamžite.

11.2.3. Žieravosť: Neuvádza sa.

11.3 Senzibilizácia: Neuvádza sa

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01Čadca	002300	Dátum vydania: 22.5. 2009 Dátum revízie: Revízia: Strana 5 z 7
--	---------------	---

11.4 Toxicita po opakovanej dávke: Opakované nadýchanie sa pár propán-1-olu môže spôsobiť podráždenie očí a dýchacieho ústrojenstva, bolesti hlavy, únavu a zníženie koncentráciu.

11.5 Účinky CMR (karcinogenita, mutagenita a reprodukčná toxicita):

11.5.1 Karcinogenita: Neuvádza sa.

11.5.2 Mutagenita: Neuvádza sa.

11.5.3 Reprodukčná toxicita: Neuvádza sa.

11.6 Iné informácie: Neuvádza sa.

12 EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

12.1 Ekotoxicita pre zložku propan-1-ol:

LC₅₀ (ryba, 96 hod) = 4480 mg/l

EC₅₀ (dafnia, 48 hod) = 3640 mg/l

Zdroj: Karta bezpečnostných údajov výrobcu

12.2 Mobilita: Neuvádza sa.

12.3 Stálosť a odbúrateľnosť: Propan-1-ol je ľahko biologicky odbúrateľný.

12.4 Bioakumulačný potenciál: Neuvádza sa.

12.5 Výsledky posúdenia PBT: Neuvádza sa.

12.6 Iné nepriaznivé účinky: Neuvádza sa.

13 OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1 Vhodné metódy zneškodňovania: Zneškodňujte v súlade so zákonom č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Nie je vhodný k ukladaniu na skládku ani k vypúšťaniu do mestskej kanalizácie. Môže byť priamo spaľovaný vo vhodnom zariadení so schváleným prevádzkovým poriadkom. Prázdny obal je možné recyklovať, zhodnocovať alebo zneškodňovať poverenou firmou.

13.2 Druh odpadu: Keď sa zmes a jeho obal stanú odpadom, musí im držiteľ odpadu priradiť kód odpadu podľa prílohy č.1 k vyhláske č.284/2001 Z. z., v znení neskorších predpisov. Nakladanie s odpadom podľa predpisov pre nakladanie s nebezpečnými odpadmi.

14 INFORMÁCIE O DOPRAVE

14.1 Cestná preprava (ADR) a železničná preprava (RID):

Trieda:	3
Klasifikačný kód:	F1
Obalová skupina:	II
UN kód:	1210
Bezpečnostná značka:	3
Pomenovanie a opis veci:	TLAČIARENSKÁ FARBA, horľavá
Osobitné podmienky:	163, 640D
Obmedzenie množstva LQ:	LQ6
Pokyny pre balenie:	P001/ IBC02/ R001

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV		
ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01 Čadca	002300	Dátum vydania: 22.5. 2009 Dátum revízie: Revízia: Strana 6 z 7

14.2 Námorná preprava (IMDG):

Trieda:	3
Obalová skupina:	II
Klasifikačný kód:	F1
UN kód:	1210
EmS kód	F-E, S-D
Technický názov:	TLAČIARENSKÁ FARBA, horľavá
Látka znečisťujúce more:	nie

14.3 Letecká preprava (ICAO/IATA):

Trieda:	3
UN kód:	1210
Obalová skupina:	II
Technický názov:	TLAČIARENSKÁ FARBA, horľavá

15 REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1 Hodnotenie chemickej bezpečnosti: Nie sú dostupné informácie o vykonaní hodnotenia chemickej bezpečnosti chemických látok obsiahnutých v zmesi.

15.2 Zdravotné, bezpečnostné a environmentálne informácie uvedené na označení:

Symbol nebezpečnosti a označenie nebezpečnosti:

Veľmi horľavý Dráždivý

Slovné označenie špecifického rizika (R-vety):

- R11** Veľmi horľavý
- R41** Riziko vážneho poškodenia očí
- R67** Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat

Slovné označenie pre bezpečné použitie (S-vety):

- S7** Uchovávať nádobu tesne uzavretú
- S16** Uchovávať mimo dosahu zdrojov zapálenia - Zákaz fajčenia
- S24** Zabráňte kontaktu s pokožkou
- S26** V prípade kontaktu s očami je potrebné ihneď ich vymyť s veľkým množstvom vody a vyhľadať lekársku pomoc
- S39** Použite ochranu očí a tváre

15.3 Osobitné ustanovenia týkajúce sa ochrany zdravia alebo životného prostredia:

Na zmes ani na látky obsiahnuté v zmesi sa nevzťahuje povinnosť autorizácie podľa hlavy VII alebo obmedzenia podľa hlavy VIII Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006.

15.4 Vnútroštátne právne predpisy:

Korigendum k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES;

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV		
ONDRÁŠEK Slovakia s.r.o Horná 1632 022 01Čadca	002300	Dátum vydania: 22.5. 2009 Dátum revízie: Revízia: Strana 7 z 7

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 z 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, o zmene, doplnení a zrušení smerníc 67/548/EHS a 1999/45/ES a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 1907/2006
Zákon č.163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch, v znení neskorších predpisov;
Výnos Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 1/2009 z 15. januára 2009;
Zákon č. 405/2008 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 163/2001 Z.z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
Zákon č.124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov;
Zákon č.409/2006 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
Zákon č.478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší).

16 ĎALŠIE INFORMÁCIE

16.1 Úplný text viet označených písmenom R, ktoré sú uvedené v bode 2 a 3:

R11 Veľmi horľavý
R41 Riziko vážneho poškodenia očí
R67 Pary môžu spôsobiť ospalosť a závrat

16.2 Odporúčania na odbornú prípravu: Vid' Zákonník práce zákon č. 311/2001 Z.z., v znení neskorších predpisov. Oboznámenie sa s pravidlami o bezpečnosti, ochrane zdravia človeka a ochrane životného prostredia.

16.3 Odporúčané obmedzenia z hľadiska používania: Neuvádzajú sa.

16.4 Účel karty bezpečnostných údajov:

Cieľom karty bezpečnostných údajov je umožniť užívateľom prijať potrebné opatrenia súvisiace s ochranou zdravia a bezpečnosťou na pracovisku a s ochranou životného prostredia.

16.5 Zdroje kľúčových dát: Táto karta bezpečnostných údajov svojim obsahom zodpovedá požiadavkám Prílohy II Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006. Karta bezpečnostných údajov bola vypracovaná na základe informácií o zmesi poskytnutých dodávateľom - firmou ONDRÁŠEK Slovakia, s.r.o. Klasifikácia zmesi bola vykonaná na základe Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008.

16.6 Zmeny vykonané pri revízii: -

16.7 Použitie zmesi: Zmes by nemala byť použitá na žiadny iný účel ako je určený